Nº. 286. 1834.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Dingsdag 2 December.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT

BRUSSEL. — In de zitting der belgische afgevaardigden van gisteren werd door den minister van binnenlandsche zaken een amendement in de wet op de organisatie der gemeente-besturen voorgesteld, bepalende de politie der schouwburgen, 't welk tot vrij levendige discussien aanleiding gaf en waaromtrent men tot geene beslissing heden kwam. Hetzelve was van dezen inhoud: „De handhaving der orde aan de schouwburgen behoort aan het collegie van burgemeester en schepenen. Dit collegie waakt dat er geene verstelling gegeven wordt strijdig met de goede zeden en de openbare orde; in buitengewone omstandigheden kan het zelfs tot verzekering van de handhaving der openbare rust de voorstelling doen verbieden." Door den heer *Jullien* werd verlangd, dat de discussie over dit amendement tot de volgende zitting werd uitgesteld, opdat men het gewigt dezer bepaling nader zoude kunnen overwegen; doch van de zijde van het ministerie verstond men, dat men tarstond dit punt in discussie behoorde te brengen. Na eene vrij scherpe woordenwisseling achtte deswege, tusschen het gemelde lid en de heeren *de Merode* en *de Theux*, was de kamer niet meer in genoegzaam getal leden bijeen, zoodat de beslissing dezer zaak van selve onafgedaan bleef.

— Gisteren hebben de leden van de deputatie voor de belangen der katoen-industrie in België, bestaande uit de heeren *Manilius*, *Braeckman*, *Coppens* en de *Hinnisdaël*, een bijzonder gehoor bij vorst *Leopold* gehad, om den goed- of mislukten afloop hunner tegenwoordige verrigting aan denzelven te gaan doen. Van den uitslag dezer audientie is echter nog niets bekend geworden.

— Men leest in het *Journal de la Belgique*, dat de kosten van niet minder dan twee en een half millioen franken, die op het nationaalbudget waren uitgetrokken, tot den aanleg van het fort bij Waterloo aan de Nethe worden besteed.

— Te Antwerpen waren gisteren genoteerd: Belg. 97¼; Nap. 89; Sp. perpet. 44¼; 44; 3 pCt. 27; Rente 73¾.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 27sten November.

De heer *Humann* is gisteren in de hoofdstad teruggekeerd. Men wil dat er dadelijk na zijne aankomst een raad van ministers is belegd, vooral om te overwegen, of men bij het hervatten van de zitting der wetgevende kamers eene openingsrede zoude houden. De meerderheid der ministers schijnt zich daarvoor te verklaren, vermeerderd door dit middel dadelijk aan de regeringspartij en de kamer van afgevaardigden gelegenheid te geven, om zijn hare goede gezindheid jegens het bestuur te doen blijken; doch men verzekert dat de koning zich alweêr tegen de wellicht gevaarlijke proeve blijft verzetten. Hoe dit ook zij, zoowel de ministers, als de hoofden der oppositie, hebben hunne volgelingen dringend uitgenoodigd, om reeds bij de eerste zitting tegenwoordig te zijn.

— De verkiezingen van den departementalen raad zijn gisteren voortgezet, en over 't algemeen den vorigen dag, meestendeels in eenen gematigden zin uitgevallen.

— Het hof der pairs houdt zich bij voortduring met het rapport van den heer *Girod de l'Ain* bezig. Ofschoon hetzelve met gesloten deuren vergaderd is, vindt men in eenige dagbladen een vrij naauwkeurig verslag van den inhoud van gemeld stuk. Dat gedeelte, hetwelk gisteren werd voorgelezen, moet hoofdzakelijk over de volksbeweging van den 13 en 14den April in de hoofdstad betrekking hebben, en, zoo men zegt, zeer omvangrijk zijn gesteld. De betrekkingen van eenige der ongelukkige slagtoffers van dien strijd zijn verhoord, en men zegt, dat zoowel uit hunne getuigenis, als uit die van de officieren van linie, zoude blijken, dat er aan de troepen gelast werd, geen kwartier te geven aan alle degenen, die men kon verdenken, aan den opstand deel te hebben genomen. In de rue Transnonnain, waar, gelijk bekend is, het gevecht het hevigst was, zijn er van de linietroepen 10 personen gesneuveld, van de municipale garde 3, van de nationale garde 1, van de insurgenten 14.

Overigens moet men de zekerheid hebben bekomen, dat er onder het garnisoen van Luneville, waar in der tijd een aantal personen in hechtenis werden genomen, zulk een kwade geest heerschte, dat drie geheele regimenten kavallerie op het punt zijn geweest, om, door hunne onderofficieren aangevoerd, zich naar Nancy te begeven, om aldaar met de opstandelingen gemeene zaak te maken.

— De *Messager* wil door bijzonders berigten van den 22sten dezer, van de Spaansche grenzen onderrigt zijn, dat het den generaal *Oraa*, die in de vallei van Bastan het bevel voert, zoude gelukt zijn, zich van de gehoele Karlistische junta van Navarre meester te maken. Men zou haar te Arnegi onverwacht op het lijf zijn gevallen, en haar Vanpeluna hebben gevoerd, om daar te worden gevonnisd.

Voorts schijnt het zich te bevestigen, dat de generaals *Espartero* en *Iriarte* op den 15den dezer, de insurgenten van Biscaye, onder *Eraso*, te Dimar eene gevoelige nederlaag hebben toegebragt. Niet minder dan 500 karlisten zouden op het slagveld zijn gebleven, terwijl de troepen der koningin slechts 50 gesneuvelden telden.

Op denzelfden dag wil men, dat de generaal *Jauregui* van Bergara eenen uitval heeft gedaan, en den *Carlos* te Onate heeft overvallen. Slechts met moeite was de rest zijner vervolging ontkomen.

— Heden (27 November) waren genoteerd: 5 pCt. kont. 105,60; op tijd 105,65; 3 pCt. kont. 72,40; op tijd 77,45; Nap. zonder kont. 95,40; op tijd 94,45; Sp. perpet. 43¼; 3 pCt. 27¼; Cortes 40.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 1sten December.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, van Zaturdag, heeft de centrale afdeeling, die voor de vaststelling van hooge zakomen, verslag gedaan op het ontwerp van wet tot afkoopen van de 5 pct. obligatien, van den jare 1830, en het inschrijven van een gelijk bedrag 5 pct. schuldbrieven op het tweede grootboek der nationale schuld; uit welk verslag blijkt, dat eenige leden er op hebben aangedrongen, dat de wet van 1830 bevestigd geregelden gang bleef behouden, en dat de 5 pct. obligatien, even als in den laatsten tijd, maandelijks zouden worden uitgeloot. Ten anderen wordt verslag gedaan op het ontwerp van wet tot voorziening van de rente-betaling van dat gedeelte der Ned. schuld, hetwelk bij eene eind-schikking ten laste van België zal moeten komen; in hetzelve wordt het verlangen uitgedrukt, dat de renten voor de op het Brusselsch hoofdboek geplaatste schuldbrieven, die in België worden voldaan, van het voorgestelde bedrag der rente-betaling worde afgetrokken. De beraadslagingen over gemelde ontwerpen worden aan de orde van den dag gesteld op aanstaanden Dingsdag, 's middags ten twaalf uren.

Drie ingekomen verzoekschriften worden in handen van de daartoe benoemde Commissie gesteld. Zij zijn, 1e van landbouwers van Groningen, die hooge inkomende regten op de granen verlangen; 2e van notarissen te Amsterdam, die bedenkingen voordragen tegen de ontworpene wijzigingen in het wetboek van koophandel; 3e van den heer *van der Tuuk*, te Haarlem, die eene rekening, ter afwijzing van zijn aangeboden ontwerp tot regeling van 's lands geldmiddelen, inzendt. De commissie, in wier handen deze stukken worden gesteld, doet bij monde der heeren *Hooft*, *Tromp*, *van der Gronden*, *van der Star*, *Busman* en *van de Merlen*, verslag op eenige in hare handen gestelde verzoekschriften. Tot de inhoud van den dag wordt overgegaan omtrent eene petitie van *Fa de Wilde* en andere ingezetenen van Amsterdam, die zich beklagen over de hooge en drukkende lasten, waar het in groote steden hoog bezoldigd aantal ambtenaren en over de onjuiste evenredigheid tusschen de verschillende belastingen, doch waarbij niet wordt opgegeven, tegen welke belasting men opkomt, noch welk bezwaar men inderdaad doet. Al verder wordt ter zijde gelegd een petitie, geteekend *de gezamenlijke milicians van de 10de afdeeling infanterie, lichting van 1828*, waarbij wordt verzocht, dat men het geslag uit de dienst verleene, doch welk stuk door niet meerdere milicians is geteekend, en waarvan de echtheid derhalve in twijfel blijft. Nog wordt ter zijde gelegd een adres van zeventien meesters van gemeente-besturen in Oud-Bellerland, arrondissement Dordrecht, die verzoeken, dat de voorgedragene wet op de gebouwenlasting niet worde aangenomen, daar de plaatselijke inspecteurs dezelve van twee opcenten op die belasting zouden worden bevoegd, en het werk van het kadaster niet geheel en al zoude worden toegepast en ingevoerd. Dit stuk wordt ter zijde gelegd, [illegible] wel

is waar de gemeente-besturen niet gelijk de provinciale besturen, het regt bezitten, om zich tot de staten-generaal te vervoegen, maar hen, volgens het oordeel van de meerderheid der commissie, op grond van art. 161 der grondwet, het regt niet kan worden betwist, om, als ligchamen, wettiglijk zamengesteld en als zoodanig erkend, verzoeken aan de bevoegde magt schriftelijk te doen; doch in dat geval niet anders dan over onderwerpen tot derzelver bepaalde werkzaamheden behoorende. Dit laatste moge het geval zijn bij de aangeboden verzoekschriften; doch de commissie gelooft, en de kamer vereenigt zich met dit begrip, dat zes burgemeesters geen wettiglijk zamengesteld ligchaam uitmaken, en zij bovendien uit naam van minderen spreken.

Ter griffie worden nedergelegd:

1°. Verzoekschriften van de gemeente-besturen van Mijnsheerenland, van Moerkerke en van Strijen, wier verzoeken gelijke strekking hebben als die van bovengemelde zes burgemeesters; 2°. verzoekschriften van landbouwers uit Gelderland, Zeeland en Groningen, die zich beklagen over den slechten toestand van den landbouw, die, naar zij beweren, veroorzaakt zoude worden door de te hooge, in ons land bestaande rijks-, gewestelijke-, plaatselijke-, dijks- en polder-lasten; door de bestaande wetten op het gemaal, de branderijen, enz.; door al hetwelk het hun onmogelijk is de mededinging met den buitenlandschen landbouw, naar zij zeggen, te kunnen staande houden. Zij schrijven den druk van den landbouw ook toe aan te hooge arbeidsloonen, die in ons rijk moeten worden voldaan, en verwachten, bij het behoud van ons tegenwoordig belastingstelsel, daarvan treurige gevolgen voor den landbouw, vooral omdat nu reeds vele fabrijken tot producten van vreemden oorsprong hunne toevlugt nemen. Als beschermend middel voor dezen tak van bestaan stellen de rekwestranten voor, behalve eene vermindering der grondbelasting, een inkomend regt op *f* 30 en *f* 20 per last granen, boonen, enz. of per vat olie; gelooven de zij, dat indien dit regt niet dadelijk bij den invoer der granen worde geheven, hetzelve geen nadeel aan den vrijen handel zal toebrengen; 3°. verzoekschriften van een aantal landbouwers uit de provincie Zuid-Holland, en wel van eigenaars van gronden en ingedommen, gelegen in de nabijheid of in den omtrek van Rotterdam, Dordrecht, Schiedam en Delft, die, volgens het oordeel der commissie, niet minder de aandacht der kamer waardig zijn, daar het toch, volgens dezen, uit de ondervinding is gebleken, dat toen er in 1824 hooge regten op de granen werden gebragt, dezelve tot eene geheel verkeerde uitkomst leidden, daar in plaats, dat de granen ten gevolge daarvan hooger in prijs stegen; die prijzen tot eene nooit te voren gekende laagte kwamen. Die laagte werd veroorzaakt doordien er van buitenlands geen vraag meer naar onze granen was, de buitenlander door onze hooge regten werd afgeschrikt en alle handel te dezen werd vernietigd. Dergelijke hooge graanprijzen zijn vooral schadelijk, naar zij te kennen geven, voor de bestaande korenbranderijen, waarvan er velen alleen arbeid zouden moeten staken, tot groot nadeel van vele ingezetenen, die daarin hun middel van bestaan vonden; 4°. op een verzoekschrift van den heer *Thijssen*, te Hoorn, fabrikant van beenzwart of dierlijke kool, algemeen in de suikerraffinaderijen tegenwoordig gebruikt wordende, die regt meent te hebben op vrijdom van den accijns op turf; 5°. een verzoekschrift van gepatenteerde tappers te Amsterdam, die zich beklagen over het drukkende patentregt, en verzekeren de klagten daaromtrent uit overtuiging te zullen voordragen; en 6°. een verzoekschrift van *van Hoboken* en acht andere smeden in de gemeente Gendringen, die zich beklagen over de te hooge inkomende regten op steenkoolbrandstof, waarvan zij afschaffing of vrijdom verzoeken.

De verslagen van deze verzoekschriften zullen worden gedrukt en rondgedeeld.

Gelijk werde verslag gedaan op een adres van de Weduwe *Heisselink* en acht andere eigenaren van lage veenen in de provincie Groningen, die zich beklagen over de verhooging van den accijns op den spoor- en baggerturf van de hooge en lage veenen, welke klagt ter griffie zal worden nedergelegd.

Eindelijk werde nog verslag gedaan op een adres van de gedeputeerde staten van Noord-Brabant, die hunne bedenkingen voordragen tegen de aangeboden wet op de grondbelasting, en wel over de bezwarenden die het kadasterwerk ten gevolge daarvan zoude veroorzaken. Ter staving hunner bedenkingen leveren zij een aantal berekeningen in, die, volgens het oordeel der commissie, hoogst belangrijk zijn. De heer *van Dam van Isselt* drong op het drukken van alle deze berekeningen aan, doch toen de heer *Hooft*, voorzitter der commissie, hierop deed opmerken, dat het drukken van het ingezondene pakket wellicht eerst na Nieuwe jaar zou zijn afgeloopen, en volstrekt geen invloed op de overwegingen der kamer, bij derzelver beraadslagingen over de aanhangige wet op de grondbelasting, zou kunnen uitoefenen, zoo zag de heer *van Dam* van zijn voorstel af, en besloot de kamer het ingezondene adres ter griffie neder te leggen en het gedane verslag te doen drukken en rondgeleen. De vergadering ging daarna uiteen, en werd tot aanstaanden Dingsdag, ten 12 ure, gescheiden.

— Uit 's Hage meldt men, dat Z. K. H. de Prins *van Oranje* op heden, den 1sten December, de terugreis van Berlijn naar 's Gravenhage zou aanvangen.

— Volgens berigt van den Helder, dd. 29 november, is Zs. Ms. korvet *van Speyk*, kapt. ter zee *van Straaten*, die onlangs naar Batavia bestemd, uit Texel was gezeild, uithoofde van tegen wind uit zee terug gekomen.

— Volgens het nieuw ontwerp van wet houdende herziening van de wet van 1827 op de zamenstelling der regterlijke magt en het beleid der justitie, zal de Hooge Raad zamengesteld zijn uit 1 president, 1 vice-president, ten minste 12, ten hoogste 14 raadsheeren, 1 procureur-generaal, 2 advokaten-generaal. Het geregtshof van Holland zal bestaan uit 1 president, 1 vice-president, 9 raadsheeren, 1 procureur-generaal, 2 advokaten-generaal. De verdere geregtshoven uit 1 president, 1 vice-president, 7 raadsheeren, 1 procureur-generaal, 1 advokaat-generaal. De criminele regtbank van Amsterdam zal bestaan uit 1 president, 2 leden, 1 officier van criminele justitie, 1 substituut; de arrondissements-regtbank uit 1 president; 2 vice-presidenten, 12 leden, 1 officier van justitie, 3 substituten. De arrondissements-regtbank te Rotterdam uit 1 president, 1 vice-president, 7 leden, 1 officier, 2 substituten; die te 's Gravenhage uit 1 president, 1 vice-president, 5 leden, 1 officier, 1 substituut-officier, 1 griffier en 1 substituut-griffier; die in de hoofdplaatsen der provincien, in welke geregtshoven gevestigd zijn, uit 1 president, 4 of 5 leden; en de verdere arrondissements-regtbanken uit 1 president en 3 leden; elke regtbank uit 1 officier van justitie en 1 substituut, zullende de arrondissements-regtbank van Drenthe tot de tweede klasse behooren.

De jaarwedden werden voorgedragen: bij den Hoogen Raad: president en procureur-generaal *f* 8000, vice-president *f* 5000, raadsheer en advokaten-generaal *f* 4500, griffier *f* 3500, substituut-griffiers ieder *f* 2000; bij het hof van Holland: president en procureur-generaal *f* 4500, vice-president *f* 3500, raadsheeren en advokaten-generaal *f* 3000, griffier *f* 2400, substituut-griffiers ieder *f* 1500. Bij de verdere geregtshoven: president en procureur-generaal *f* 3000, vice-president *f* 2600, raadsheeren en advokaat-generaal *f* 2300, griffier 1800, substituut-griffier *f* 1000. Bij de criminele regtbank van Amsterdam: president en officier van criminele justitie *f* 3500, regters en substituut-griffier *f* 2200; bij de regtbank te Amsterdam: president en officier *f* 3500, vice-president *f* 3000, regters en substituut *f* 2200; bij de regtbanken te Rotterdam en 's Gravenhage; president en officier *f* 3000, vice-president *f* 2500, regters en substituut *f* 2000, griffier 1500, substituut-officier *f* 1000; bij de regtbanken in de hoofdplaatsen der provincien, alwaar geregtshoven gevestigd zijn: president en officier *f* 2300, regters en substituut *f* 1600; bij de arrondissements-regtbanken van de 2de of 3de klasse, zoo als bij de wet van 1827 is bepaald geworden.

— De alhier te lande thans ontvangen Javasche berigten tot den 9den July houden volstrekt niets van eenig belang.

— Eenige der voornaamste sujetten, het grootste gedeelte van het gezelschap paarderijders van den heer *Blondin*, welk gezelschap door de verwijdering van dien heer uit de zaken zich onthonden heeft, uitmakende, bevindt zich sedert gisteren in onze stad, om, zoo wij vernemen, van derzelver talent in het paardrijden eenige voorstellingen te geven, die ongetwijfeld allen zullen belangstellenden voldoening schenken.

Door de oppositiebladen in de kamer der belgische afgevaardigden, als de heeren *Jullien* en *Gendebien*, is in zitting van 11. zaturdag nader het voorgesteld amendement betreffen in de wet op de gemeentebesturen, dat namelijk het collegie van burgemeester en schepenen in de steden met de politie der schouwburgen zoude belast zijn, ten einde tot weering van zedelooze stukken, en den inhoud der voorstellingen zoude kunnen doen verbieden, gemeld voorstel is echter na eene lange discussie, met 45 tegen 15 stemmen doorgegaan.

— De belgische *Courrier* heeft wederom berigten van onze grenzen bekomen, die in allen deele zijne vroegere, *zoo zaamstemmende* bijdragen bevestigden van de versterking die onze legers dagelijks bekwam.

Te Antwerpen waren Zaturdag genoteerd: Belg. 97¼; Nat. 89; Sp. perpet. 5 pCt. 44¼, 44; 3 pCt. 27; Bruss. 77¼.

Londensche berigten tot den 27sten Imalden, dat men er aan de Fransche ambassade depeches uit Parijs had ontvangen, de aankomende komst van prins *Talleyrand* te Londen aankondigende.

De *Standard* doet het gerucht loopen dat de graaf *Orloff*

kort met een zending van keizer *Nicolaas* bij het britsche kabinet te Londen zou aankomen.

Omtrent de vorming van het ministerie was niets anders. De hertog *van Wellington* was dagelijks op het bureau van de binnenlandsche zaken werkzaam. De komst van den heer *Peel* werd met ongeduld te gemoet gezien.

Ter Londensche beurs van den 27sten waren genoteerd: 5 pCt. gecons. 91¼; Ned. 2½ pCt. 53; Portugal 85⅝; Braz. 78¼.

Somtijds kan het overnemen van berigten, uit vreemde papieren, vooral van tijdingen, waaruit gewigtige gevolgtrekkingen kunnen afgeleid worden, tot zonderlinge zinspelingen aanleiding geven. Zoo lazen wij dezer dagen in een onzer papieren een berigt uit *le Bon Sens* overgenomen, dat de leveranciers van *militaire behoeften* in Frankrijk de aanzegging hadden gekregen, om *voorbereid te wezen*, daar het waarschijnlijk was, dat het effectief van het fransche leger zoude worden vermeerderd. Dit berigt, waarschijnlijk met de bedoeling geplaats om te doen zien, hoe hagchelijk het er uit ziet met de ministeriele crisis in Engeland, en hoe veel grond er is om te gelooven, dat een algemeene oorlog op handen is, gaf daarentegen anderen reden om te vermoeden, dat het fransche leger zich nu eens regt op zijn gemak zoude zetten, dewijl de aanzegging aan de *behoeften-leveranciers* toch wel geene *hostile*, of, om in het *ile* te blijven, geene *mobile* oogmerken verraadde. - Om dan ten deze ook alle mogelijke onrust barende gevolgtrekkingen te voorkomen, kunnen wij onzen lezeren het berigt mededeelen, dat ons gouvernement, steeds bedacht om bezorgingen daarin stellen, vooral in al hetgeen onze gewapende magt betreft, - die naar het zeggen der belgische bladen in deze gewesten zoo versterkt wordt (!) - bevolen heeft, twee zware batterijen over de rivieren te doen trekken, en het grootste gedeelte der paarden, tegen *f* 0,30 per paard, bij de landlieden in den kost te besteden. Naar alle gedeelten zullen de manschappen met groot verlof worden gezonden. Men spreekt er ook van, dat deze maatregel ook op den pontontrein zoude worden toegepast. Vermoedelijk is het dus, dat ook onze *behoeften-leveranciers* de aanzegging zullen krijgen, om zich gereed te houden, daar het Nederlandsche leger zich weldra zal kunnen te ruste leggen, immers in de boven aangehaalde maatregel van bezuiniging straalt, naar ons inzien, duidelijk het vertrouwen door, 't welk ons gouvernement op het behoud des vredes heeft. De komst van een tory-ministerie in het engelsch bestuur kan, naar ons gevoelen, ook geenszins aanleiding geven om hieer bijzonder aan den oorlog te denken. Zoo lang er een whig-ministerie in het bestuur was, was de vrees gegrond, dat Engeland en Frankrijk er op bedacht waren, om de onafhankelijkheid van Nederland te belagen, terwijl het zich van een tory-ministerie toch niet denken laat, dat het de belangen van Oud-Nederland zoo vijandig gezind zal zijn; en is er dus tot het vermoeden grond, dat ons gouvernement de hoop voeden kan, dat de stem van het engelsch bestuur in de beslissing onzer geschillen meer overwegend zal zijn, dan eenige dezer laatsten, die wij vroeger, als een soort van tegenwigt, onze gemeenschappelijke vijanden tegenoverstelden.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 28sten November.

Het *Journal des Debats* bevat heden een vrij uitvoerig betoog van de noodzakelijkheid, dat de kamer van afgevaardigden zich bij het hervatten harer zittingen, duidelijk verklare, of zij met het tegenwoordig bestuur al dan niet instemt. De zonderlinge uitlegging die men, na den afloop der discussie, aan het jongste adres heeft gegeven, zoude dit dringend vereischen. Het schijnt, dus dat de zoogenaamde doctrinaire partij dit gevoelen is toegedaan, en eenige hoop heeft het adres door te drijven.

Dat gedeelte van het rapport der commissie, dat gisteren aan het hof der pairs werd medegedeeld, levert ten aanzien van den opstand te Lyon de volgende bijzonderheden op. Het getal der insurgenten wordt op 6000 begroot, waarvan zeker de meeste vreemdelingen waren. In de vijf dagen, welke de strijd heeft geduurd, zijn er aan de zijde der troepen 129 dooden en 200 gekwetsten, bij de opstandelingen omtrent 200 dooden gevallen. De redacteurs van den *Precurseur* en der *Glaneuse*, de leden van het dirigerend comité der maatschappij *van de regten van den mensch*, de voornaamste der mutuelisten, en eenige der aanvoerders, te zamen acht en zestig personen, worden thans voor het hof der pairs vervolgd.

— In de plaats van den heer *Arnault* heeft de Fransche akademie gisteren den heer *Scribe* tot haar medelid gekozen.

— Volgens den *National* zoude het gerucht, dat het Spaansch gouvernement omtrent eene nieuwe leening met het huis van *Rothschild* was overeengekomen, geheel voorbarig zijn, daar de commissie, welke over de verschillende ingekomen voorstellen verslag moest doen, eerst den 25sten dezer rapport zoude uitbrengen, en men alzoo van de beslissing van het ministerie nog geene kennis kon hebben bekomen.

— Heden (28 *November*) waren de genoteerd: 5 pCt. konstant 105,60; op tijd 105,65; 3 pCt. kontant 77,30; op tijd 77,35; Nap. renten kontant 95,35; op tijd 94,40; Sp. perpet. 5 pCt. 43; 3 pCt. 27; Cortes 39½.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 26sten November.

Volgen berigt uit Berlijn van 20 november, is de Keizer van Rusland in den nacht van den 24sten op 25sten uit die stad over Breslau en Warschau naar Petersburg geretourneerd.

De Groot-Hertog van Saksen-Weimar en de Prins Mederegent van Saksen, hadden Berlijn den vorigen dag verlaten.

— Men schrijft uit Zwitserland dat de Russische gezant bij het bondgenootschap, op hooger last, aan alle Russische onderdanen, ambtgenooten zijnde, het verblijf in de stad of het kanton Bern heeft verboden.

In de zitting van den Bernschen groten raad van den 20sten novembet heeft de heer *Fellenberg van Hofwijl*, uit aanleiding van de verklaring, in de eerste zitting door den regerings-president *von Tscharner* afgelegd, een voorstel gedaan; hoofdzakelijk daarop nederkomende, dat Bern, tot bevestiging van rust en orde binnenslands en tot herstel der vriendschappelijke betrekkingen met de Duitsche Staten, zich omtrent de bekende geschilpunten met het gevoelen en de beginselen van Zurich en de meerderheid der kantons zoude vereenigen. Volgens den heer *Fellenberg* bestond er geen twijfel aan, of er werden in Zwitserland vele pogingen te werk gesteld, om de talrijke Duitsche handwerksgezellen, die zich daar bevonden en gedurig nog daarheen gelokt werden — (alleen door Hofwijl waren er binnen korten tijd meer dan 600 gereisd) — tot werktuigen voor eene toekomstige omwenteling in Duitschland te vormen. Dit, en de taal, die men zelfs op den Landdag en in vele dagbladen tegen de Duitsche Vorsten had hooren voeren, had aan dezen wantrouwen jegens Zwitserland ingeboezemd; maar men mogt daarom niet veronderstellen, dat deze Vorsten de demokratische instellingen en de vrijheid van Zwitserland zouden willen aanranden; nadat zij jeuwen lang de Zwitsers in het ongestoorde genot daarvan hadden gelaten.

Veel werd er van de zijde der radikalen tegen dit voorstel ingebragt, hetwelk de heer *Fellenberg* zelf ten laatste weder wilde intrekken, op de verzekering van den heer *Tscharner*, dat zijne vroegere verklaring geenszins officieel was geweest. Men wilde echter eene stemming doen plaats hebben, en bij dezelve werd het voorstel met 165 tegen 1 stem verworpen.

— Op den laatsten december 1833 bedroeg de bevolking van het eiland Sardinie 491,973 personen, waardoor gebleken is dat dezelve sints het vorige jaar met 1600 zielen is aangegroeid.

— Den 19den waren te Weenen de fondsen genoteerd: 5 pCt. Metall. 99⅝; 4 pCt. 91½; Bank-actien 1274. — Den 20sten: 5 pCt. Metall. 99½; 4 pCt. 91; Bank-actien 1275.

De Redactie heeft uit Amsterdam van *Een Vriend des Vaderlands*, met verzoek van plaatsing, eenen brief ontvangen, strekkende niet alleen om de volkomene goedkeuring te kennen te geven van den schrijver over ons Artikel *de Noodkreten*, geplaatst in ons n°. van 27 November ll., maar ook om te berigten, dat het Artikel uit het *Algemeen Handelsblad*, waartegen onze woorden gerigt waren, in verscheidene openbare kringen in de Hoofdstad, eene algemeene kreet van verontwaardiging heeft te weeg gebragt. Ook van elders zijn ons gelijke berigten geworden; het weekblad *de Waaksame* van ll. Zaturdag bevestigt het, hoe ook anderen in onze denkbeelden deelen, en het verheugt ons daarom te meer, terstond de pen te hebben opgevat. Wij hebben aan den bedoelden brief van den *Vriend des Vaderlands* echter geene plaats kunnen geven, omdat dezelve ten aanzien van ons [illegible] woordingen bevat, welke de bescheidenheid ons niet veroorlooft op te nemen. Wij zouden anders geene reden gevonden hebben, denzelve ongeplaatst te laten, en moeten erkennen, dat de schrijver diepere inzigten in de strekking van het *Algemeen Handelsblad* schijnt te hebben, dan wij hadden, toen wij over het *pro en contra*, in dat Dagblad geplaatst, verbaasd stonden. Den *Vriend des Vaderlands* toch heeft het geene verwondering gebaard, dat bij de plaatselijke vestiging van een Tory-Ministerie in Engeland, de redactie van het Amsterdamsche *Handelsblad uit een kunstmatigen vrees van het staatkundige Doctrinaire element nevens scherpt ontwaakt is.* Overigens stemmen wij gaarne met den schrijver en met vele ingezetenen der Hoofdstad in, dat het te betreuren is, dat in Amsterdam een blad het licht ziet, 't welk, voor den handelstand, ja, geriefelijk, edoch aan de schoone naam des Vaderlands bij den buitenlander hoogst verkeerde denkbeelden omtrent de waarachtige volksstemming der brave natie moet doen ontstaan. Maar van den anderen kant moet het elken vaderlandsgezinden Nederlander verlangen, dat in dezelfde Hoofdstad nog een veel grooter aantal vaderlandslievende mannen gevonden wordt, die liever zwijgen, dan ontijdig, onberaden en onfoorzigtig te spreken, en die met gepasten ernst en een gerust vertrouwen de handelingen wegen te waardeeren der Regering, waarvan wij eenmaa

het loon verwachten voor de trouw, door de natie aan den dag gelegd. Uit dezelfde Hoofdstad roept eene stem nog dezer dagen aan alle Nederlanders de volgende woorden toe, welke wij tot de onze maken: » Landgenooten! en alzoo ook gij, die de stelling » zijt, van het in deze bedoelde artikel: *wat nu?* de beste dienst, » die gij aan het land, waar ook *uw* wieg en bakermat stonden, » doen kunt, is die, van vertrouwen te blijven stellen, in de dad » den en handelingen van Hen, die dáár zijn, om de zaak des » lieven Vaderlands, die voor ons allen, wie wij ook zijn mogen, » één is, tot een goed einde te brengen, te doen en te helpen » brengen."

Berigten uit het gebied van Kunsten en Nijverheid.

Luchtscheepvaart. — Onzen vindingrijken tijd ontbreekt het nog om de lucht te bevaren, en evenwel is deze kunst, zooals men uit de tegenwoordige proeven met zekerheid besluiten kan, zoo moeijelijk niet; en er is slechts geld en een bekwaam werktuigkundige noodig, om schepen of ballons te maken die duizende van menschen met vogelsnelheid door de lucht zouden voeren. Men heeft voorgesteld, om den luchtschepen de gedaante van eenen ovalen ring te geven. Verscheidene metalen holle ringen worden zoodaanig in elkander gezet, dat de smalle zijde zich vooraan bevindt, en het binnenste luchtledig gemaakt is. Hierbij zoude eene luchtledige ruimte van 50 voet in doorsnede reeds genoegzaam zijn, om eenen last van 108 centenaars te dragen; een van 100 voet doorsnede 868 centenaars, en zoo zoude, bij iedere vergrooting van de doorsnede, de draagkracht in reden van het kubiekgetal toenemen, terwijl de zwaarte der machine zelve slechts in de vierkante reden aangroeit. Het maakt derhalve niet de geringste zwarigheid, om het luchtschip zoo sterk als noodig is te maken, daar men het grootere gewigt door vergrooting van de ruimte gemakkelijk kan vinden. Even zoo heeft de besturing van hetzelve, dat bij eene gewone luchtballon, uit hoofde van derzelver gedaante en stof, bijna onmogelijk is, geene bijzondere zwarigheid, en kan op veelvuldige wijze bewerkt worden. Om het luchtschip tegen den wind op te werken, behoeft men alleen genoegzaam snel omdraaijende vlengelraderen, welke meer kracht hebben, dan de werking van den wind tegen het smalle lange luchtschip. Dit onderwerp is de overweging van geleerde genootschappen en regeringen overwaardig. De verwezenlijking der luchtscheepvaart zoude eene volslagene omwenteling in alle maatschappelijke betrekkingen te weg brengen, en de menschheid in 50 jaar een duizendtal jaren verder brengen. Stoomwagens en stoombooten hebben nog wegen en zeen noodig, maar het luchtschip zoude zijne reis vrij van tollen en aardsche belastingen voortzetten, binnen weinige minuten geheele landen door- of liever oversnellen, de nog onnagespoorde deelen des aardrijks ontdekken, den noordpool omreizen, die aan onze schepen door deszelfs ijsmassas den doortogt sluit en zoude het goedkoopste middel van vervoer zijn, dewijl er geen spoediger was. Want is eene gans in staat, om in 14 dagen de aarde rond te vliegen, eene kraai in 25, kan eene zwaluw 93 mijlen weegs in een uur maken, legde eens eene valk in eenen dag de reis van Parijs naar Maltha (125 mijlen) af, zoo zoude een luchtschip ook in weinig minuten verscheidene mijlen doorvliegen. Dat men ook werkelijk reeds er op uit is, om het te dezen niet bloot bij beespiegelingen te laten blijven, getuigt de *Cincinnati Dailij gazette*, waarin men het volgende vernield vindt: » Een onzer vindingrijkste inwoners, de Heer Mason, arbeidt tegenwoordig aan een luchtschip, waarmede hij voornemens is op te gaan en eene luchtvaart te doen. De boot is omtrent 10 voet lang, en haar geraamte is met zijdenstof overtrokken, om haar zoo ligt als mogelijk is te maken. In derzelver midden is een stoomwerktuig van 2 paardekrachten aangebragt, dat breedrigte raderen of rollen, die over den buik en het achterdeel van het schip uitsteken, in beweging brengt. Aan elk van deze raders bevinden zich vier, spiraalsgewijze, zijdevlerken, welke met zulk eene snelheid omgedraaid moeten worden, dat het vaartuig zich in de lucht opheffen moet. Over den geheelen toestel is een bewegelijk zijden overtrek, dat niet alleen de zwaarte-kracht tegenwerken, maar tevens tot het voortdrijven van de boot behulpzaam zijn moet. De geheele boot weegt (daaronder begrepen de machine) 60 pond en kost, plus minus 200 dollars.

MAGAZIJN VAN RUSSISCHE PELTERIJEN,

VAN DE GEBROEDERS *STAHL*,

TE AMSTERDAM, WAAGSTRAAT, N°. 28.

Bovengemelde berigten dat zij alhier aangekomen zijn met een Assortiment van allerlei soorten van PELTERIJEN, bestaande in *Palatines*, *Pelisses*, *Hoeds* en *Moffen*, *Randen* en *Fonteinen* voor Damesmantels, en voor Heeren de laatmode *Geschoudbekleedselen*, *Rokken*, *Slafs-* en *Koetzers-Pelsen*, *Calloesen*, *Laarzen* en *Kostuumstukken*.

Dezelve denken alhier te verblijven tot aanstaanden Vrijdag, den 30sten December, en zijn uitgepakt in het Logement *de Kroon* bij den Heer VAN ALPHEN, op de Boschstraat te Breda.

DE LEVEN DER MONDE, in Liedjes, in wier de Pers gekomen, en bij dezelfs Correspondenten tegen den prijs van ƒ 5 te bekomen:

GESCHIEDKUNDIGE AANTEEKENINGEN OVER DE BINNENLANDSCHE WATERONPLASTINGEN, alsmede OVER DE STELSELEN DER WIND-WATER-MOLENS, mitsgaders eene Beschrijving met Opstand- en Profil-Teekeningen toegelicht, hoedanig en op welke aanmerkelijke vermindering in het onderhouden groot aantal Water-Molens te bevinden is, ten bemoediging van de te zwaar drukkende lasten voor den Landman, bewerkt door den Staatsraad Inspecteur-Generaal J. BLANKEN Jansz.

Het voornoemd werk heeft ten doel, om door het besigen der daarbij aangewezen middelen, de aanmerkelijke Polderlasten te verminderen, tot opbeuring van den kwijnenden Landelijken Stand. Hetzelve word door vele belanghebbenden met graagte gekocht, en de naam van den Schrijver zal wel genoegzaam zijn, om hetzelve verder aan te prijzen.

ST. NIKOLAAS GESCHENKEN.

I. VADER REINHOLD'S HERINNERINGEN AAN ZIJNE KINDEREN, door hem zelven in eene reeks van vertellingen medegedeeld aan zijne Kinderen, ten gene zijn zoo wel als tot bevordering van Verstand en Deugd, à ƒ 2,10. Een allervuurigst werk voor elken Kindschen hartstogt.

II. DE KINDERKRING of *Vertellingen voor Kinderen*, à ƒ 1,50. behelzende een tmaalfaal nuttige en aangename verhalen.

III. LOUIZE of *de Kleine Bedelaarster*. Eene belangrijke Familie-Geschiedenis voor de Jeugd, à ƒ 1,40. Bevattende uitmuntende voorbeelden van Ootmoedigheid, Deugd en Godsvrucht.

IV. DE KLEINE SOPHIE EN HARE POP, Een vermakelijk en leerzaam boekje voor kleine meisjes die kunnen lezen en met de pop spelen, à ƒ 1,40.

Alle in zeer nette kartonne banden en buitengewoon fraai gekl. platen.

V. GESCHIEDENIS VAN HET ENGELSCH DUIMPJE, of *de Kleine Dwerg*, met gekleurde plaatjes in karton à 60 cents.

Dezelven zijn uitgegeven bij J. NOORDUYN, Boekhandelaar te Gorinchem, bij wien mede van de pers is gekomen en algemeen verzonden:

I. DE VOLMAAKTE GELDERSCHE KEUKENMEID, onderrigtende hoe men verschillende spijzen op eene smakelijke en min kostbare wijze kan koken, roteren en braden; alsmede het inmaken en droogen van allerlei groenten; het zouten en rooken van vleesch, het maken van worsten en de bereiding van uitgezochte confituren, sindsnoep, enz. Alles tot op hieuw door een geroemden Kok geheel omgewerkte en verbeterde druk; vermeerderd met een aantal recepten en eenige huismiddelen.

II. J. C. DE WILDE, *Fransche Spraakkunst*, 2 stukken à ƒ 1,60. Eene verzameling van Opstellen.

III. NOEL ET CHAPSAL, Nouvelle Grammaire Française sur un plan très-méthodique, avec de nombreux Exercices d'orthographe, de syntaxe et de ponctuation, tirés de nos meilleurs auteurs, et distribués dans l'ordre des règles. Menus de traductions sur chaque chapitre de la grammaire afin d'en faciliter l'étude aux élèves. 22 edition.

IV. FENELON, Aventures de Telemaque, fils d'Ulysse. Nouvelle édition; suivie de l'explication des mots et de phrases difficiles à ƒ 1,10.

V. NAAM- EN RANGLIST DER OFFICIEREN VAN HET KONINKLIJKE LEGER DER NEDERLANDEN. Bij intekening 60, buiten intekening 80 cents.

Tot narigt der belanghebbenden dient, dat de aflevering van dit laatste artikel nog slechts gedeeltelijk is geschied en bij voortduring plaats heeft.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

ZATURDAG, *den 29sten November*

	laagste koers.	hoogste koers.	koers 4 en h. u.		laagste koers.	hoogste koers.	koers 4 en h. u.
NEDERLAND. pCt.				pCt.			
Werk. Schuld 2½	52 9/16	52 5/8	52 5/8	Cert. dito 18 5			87½
dito dito 5	99 1/4	99 5/16		Obl. te Lond. 5			
Uitgestel. dito.				Cert. te Hamb. 5			
Kansbill. dito.	22⅜	22 1/2		Ins. in Assig. 6			
Amort. Synd. 4½	91 1/4	91 5/16		Certific. dito 6			
Dito dito. 3½	74 7/16			PORTU.			
Schatkistbilk 6				Aand. L. f 300			
Oorlogslast. 5				PRUISEN.			
Leening 1831 6				Dito dito 250			107
Hand.-Maats 4½	100			Neg. L. 1830. 4			
FRANKRIJK.				OOSTENRIJK.			
Inscr. Grooten. 3	77⅝			Aand. L. f 100.			
ENGELAND.				Dito dito 250			
Dito p. 12 Aug. 3				Metalliek. 5			97⅜
SPANJE.				Dito Loten 5			97½
Certific. Amst. 5	44 1/16	44¼	44⅛	Dito. 2½			52¼
Dito f 1000. 3	27⅜			Obl. *Goll & C.* 5			
Uitg. 3 pr. Sch. 5	15 5/16	15⅜		Dito. 4			
Cort. B. Lond. 5	41⅛	41⅛	41⅛	Ween. B. act. 3			
NAPELS.				N. Ween. Aand.			
Certific. *L. & B.* 5				DENEMARKEN.			
Dito *Fala & C.* 5				Leen. te Lond. 3			
Leen. Lond. *B.* 5				PRUISEN.			
RUSLAND.				Dito *Rotsch.* 5			73½
Obl. *Hope* 5	102½	102⅜		GRIEKSCHE.			
Dito leg. 5	102 1/4			Dito te Lond. 5			

Ter Effecten-Societeit te Amsterdam van Zondag 30 November zijn de fonsden tot de volgende prijnen omgezet: Binnenlandsche Werkel. Schuld 2½ pCt. 52 5/8, 9/16, 5/8; Kansbilletten ƒ 22 ⅜, 1/2; Buitenlandsche: Spanje Perpet. 5 pCt. 44 1/8, 1/4, 1/16; Cortes 40 1/4, 1/2, 3/8, 1/2, 1/4; ditto coup. 27 1/2, 6/16, 5/8; Fransche Uitgest. 15 1/2, 3/8, 1/4; Oostenrijk Metall. 97 3/4.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.